

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/110/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816203201
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8816203201.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: E. H., X.. XX.X.XXXX, L. P. XXX, právne zastúpenému: JUDr. Peter Vachan, advokát, Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 42 350 026, o zaplatenie 8.810,78 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 485,80 € s 8,75% ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 5.5.2013 do zaplatenia z a s t a v u j e .

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu pôvodný žalobca - Consumer Finance Holding, a.s. navrhol súdu, aby zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 8.810,78 € s prísl., ako aj nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 21.12.2012 uzavrel so žalovaným zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 17.948,70 €. Žalovaný sa zaviazal pôžičku splácať v pravidelných 99 mesačných splátkach v sume 181,30 € mesačne. Do dňa podania žaloby žalovaný z vyššie uvedenej sumy uhradil sumu 110,71 €. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, žalobca dňa 26.4.2013 listom - vypovedanie zmluvy vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Do dňa podania žaloby žalovaný dlžné splátky neuhradil. Ako súčasť pohľadávky si žalobca uplatnil aj náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky vo výške 5,76 €. Bola dohodnutá aj zmluvná pokuta, ktorú si ale žalobca v podanej žalobe neuplatnil.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu. Namietal viacero porušení zákona o spotrebiteľských úveroch v dohodnutej zmluve, v dôsledku ktorých je zmluva bezúročná a bez poplatkov. Popri tom namietal úplnú neplatnosť úverovej zmluvy z dôvodu, že nedošlo na jej základe k odovzdaniu a prevzatíu peňazí žalovaným, ale len k refinancovaniu starších pôžičiek žalovaného. V prípade posúdenia nároku súdom z titulu bezdôvodného obohatenia namietal jeho premlčanie.

4. Počas konania došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky z pôvodného žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. na súčasného žalobcu Intrum Slovakia s.r.o.

5. Na návrh súd uznesením sp.zn. XXC/XXX/XXXX-XX zo dňa 11.6.2018 pripustil zmenu žalobcu.

6. Po začatí konania podaním doručeným súdu dňa 18.6.2019 žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 485,80 €, spolu s 8,75% ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 5.5.2013 do zaplatenia a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Toto čiastočné späťvzatie odôvodnil tým, že s prihliadnutím na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na podanej žalobe v časti prevyšujúcej rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 8.324,98 € a doteraz zaplatenou sumou za úver vo výške 110,71 € ďalej netrvá.

7. Na nariadenom pojednávaní žalovaný vyjadril súhlas so zastavením konania v časti, v ktorej žalobca zobral žalobu späť, preto vo výroku I. súd konanie v tejto časti istiny, spolu s príslušenstvom zastavil.

8. Na nariadenom pojednávaní vypovedal žalovaný, ktorý k veci uviedol: „Ja som od nich 17.000 Eur či koľko ste uviedli nikdy nezobral. Ja som od nich raz požiadal nejakých 3.000 Eur a kúpil som niečo na splátky. Toto je všetko. O ničom inom od nich neviem. 17.000 je blud.“ Po nahliadnutí do žiadosti a zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky žalovaný uviedol, že podpis na tejto zmluve ktorá sa nachádza na čl. 3 súdneho spisu je jeho vlastnoručný podpis. K veci ale uvádza, že „nie je pravda, že by mi oni mali v hotovosti alebo akýmkoľvek iným spôsobom, po odpočítaní pôžičky, ktorá mala slúžiť na prekrytie starých úverov v Slovenskej požičovni cca 7.500,- € zostáva zhruba 10.000 €, nie je pravda, žeby mi oni takúto pôžičku kedykoľvek mali poskytnúť. Ja o ničom takom neviem. Nemám o tom vedomosť.“

9. Súd uvádza, že žalovaný na pojednávaní dňa 26.6.2019 konštatoval, že prebieha konanie na konkurznom Okresnom súde v Prešove ohľadom jeho oddĺženia, ale do dňa pojednávania nepredložil súdu toto uznesenie.

10. Na pojednávaní boli vykonané listinné dôkazy, a to: obsah žaloby vo veci samej, žiadosť a zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky „Šanca“ zo 07.12.2012, obchodné podmienky zmluvy, vypovedanie zmluvy datované 26.04.2013, doručka k tomu, prehľad splátok a úhrad, návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu z Consumer Finance Holding na Intrum Justitia Slovakia, príloha číslo 1 s odvolaním plnej moci, plnomocenstvo udelené JUDr. Šoltésovi, advokátovi, oznámenie o postúpení pohľadávky z 30.09.2016, uznesenie súdu 10C/110/2016-34 zo dňa 11.06.2018 o pripustení zmeny žalobcu na Intrum Slovakia s.r.o., Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky č. XXXXXXXX zo dňa 15.11.2011, uzavretá medzi žalovaným ako dlžníkom a Consumer Finance Holding, a.s., Zmluva o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXX zo dňa 19.4.2012 uzavretá medzi žalovaným ako dlžníkom a Slovenskou požičovňou, neočíslovaná Zmluva o poskytnutí pôžičky zo dňa 3.11.2011 uzavretá medzi žalovaným ako dlžníkom a Consumer Finance Holding, a.s. o žiadanej výške 2.400,- €, podpísaná iba žalovaným nie veriteľom; Informácie o finančnom sprostredkovaní (VFA), výpisy z účtov VÚB Banka žalovaného z 30.9.2011, kópia občianskeho preukazu žalovaného, výplatný lístok žalovaného za august 2011, výplatný lístok žalovaného zo septembra 2011, listina CFH Portal - rýchla pôžička v prospech žalovaného s výškou požadovanej pôžičky 2.400,- € a schválenou výškou 1.600,- € zo dňa 15.11.2011, reklamačný lístok zo dňa 15.11.2011.

11. Z vykonaného dokazovania, po zhodnotení všetkých dôkazov individuálne a vo vzájomnej súvislosti súd zistil tento skutkový stav veci:

12. Dňa 7.12.2012 uzavrel právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s., ako veriteľ, so žalovaným, ako dlžníkom, Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky „Šanca“ Č.. XXXXXXXX na sumu 8.324,98 €, ktorá mala byť splatná v 99 splátkach, s mesačnou splátkou 181,30 €. Ročná úroková sadzba 24%, RPMN 24%,. Termín konečnej splatnosti marec 2021, celková výška pôžičky 17.948,70 €. Účelom použitia pôžičky bola žiadosť klienta, aby sa z tejto poskytnutej pôžičky uhradili podľa nasledujúcej špecifikácie jeho záväzky voči Spoločnosti a záväzky voči VÚB, a.s., kde Spoločnosť vystupuje ako Správca: č. pôžičky XXXXXXXX, divízia Slovenská požičovňa, s dátumom uzavretia zmluvy 15.11.2011, výška záväzku 1.774,83 €, a pôžička č. XXXXXXXX, divízia Slovenská požičovňa, s dátumom uzavretia zmluvy 4.5.2012, výška záväzku 6.550,15 €. K reálnemu odovzdaniu peňazí zo strany právneho predchodcu žalobcu tak nedošlo - všetky boli použité na „prekrytie“ starých dlhov žalovaného voči právnenému predchodcovi žalobcu, špecifikovanému vyššie.

13. Na zistený skutkový stav veci súd aplikoval tieto právne normy:

14. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

18. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

20. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona, Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

21. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

23. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

29. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

30. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

31. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

32. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

33. Podľa §451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ), Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

34. Podľa §456 OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

35. Podľa §458 ods. 1 OZ, Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

36. Podľa §107 ods. 2, 3 OZ, Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietať.

37. V časti, v ktorej nebola zobrať žaloba zo strany žalobcu späť a v ktorej konanie nebolo vo výroku I. súdom zastavené, súd zamietol žalobu vo výroku II. z nasledujúcich dôvodov:

38. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

39. Súd zamietol žalobu z toho dôvodu, že zmluva o poskytnutí pôžičky je reálnou zmluvou a ako vyplýva zo zmluvy, na základe ktorej bol uplatnený nárok, t.j. zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 21.12.2012, celá požičaná suma mala byť určená len na „prekrytie“ starých úverov žalovaného voči žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi vyplývajúciach zo starých úverových zmlúv. V tomto kontexte nedošlo k reálnemu plneniu zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovanému, ale žalobca, resp. jeho právny predchodca automaticky plnenie, ktoré na základe tejto zmluvy mal požičať, poslal eo ipso sám sebe na prekrytie iných pôžičiek žalovaného uzavretých s ním v rámci inej divízie, a to divízie Quatro, resp. Slovenská požíčovňa právneho predchodcu žalobcu.

40. Ďalej súd uvádza, že zmluvy, ktoré mali byť prekryté týmto úverom, t.j. staré zmluvy, žalobca dodatočne na návrh žalovaného a výzvu súdu doložil do konania. Pokiaľ ide o zmluvu č. XXXXXXXX Slovenskej požíčovne, tak táto samotná zmluva rovnako mala slúžiť na prekrytie starých úverov žalovaného voči žalobcovi, resp. voči jeho rôznym finančným divíziám. V tomto kontexte súd uvádza, že aj v tejto zmluve o poskytnutí pôžičky Slovenskej požíčovne bola dohodnutá úroková sadzba 32%, pričom v tejto žalovanej zmluve č. XXXXXXXX je tu dohodnutá ďalšia ročná úroková sadzba 24% ročne. Ak sa to sčíta, pretože „starý“ úver, ktorý mal byť novým prekrytý, bol už kalkulovaný spolu s uvedeným dohodnutým úrokom, tak úrok predstavuje výšku 56% ročne, čo súd nemôže nazvať inak, ako občiansko-právnou úžerou. Označenie tejto žalovanej zmluvy ako „Šanca“ v tomto kontexte súd považuje priam za cynizmus.

41. Súd poukazuje aj na to, že druhá zmluva, na prekrytie ktorej mala táto žalovaná zmluva slúžiť, a to zmluva pod č. XXXXXXXX, znela na požičanie sumy 1.600,- € a rovnako bol v nej dohodnutý úrok 31,90%. Po sčítaní úroku v tejto žalovanej zmluve „Šanca“ 24% ročne s týmto úrokom (31,90%) je to spolu 55,90% ten záver je rovnaký ako v predošlom odseku u predošlej zmluvy.

42. Na základe toho súd konštatuje, že žalovanému v skutočnosti na základe žalovanej zmluvy, z ktorej žalobca odvíja svoj nárok č. XXXXXXXX, neboli poskytnuté žiadne finančné prostriedky. Tieto boli uhradené priamo právnemu predchodcovi žalobcovi na úhradu predchádzajúcich úverov. Predmetom sporu bol však nárok vyplývajúci výlučne z citovanej zmluvy, ako žalobou uplatneného právneho titulu. Predmetom sporu nebol nárok žalobcu na plnenie titulom nesplatených predchádzajúcich pôžičiek (XXXXXXX, XXXXXXXX). V rámci tohto konania si svoj nárok z týchto predošlých zmlúv žalobca

neuplatňoval, preto súd nemohol priznať nárok z týchto zmlúv, lebo neboli predmetom tohto konania. Súd nemohol ignorovať skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu a zistenie, že účelom pôžičky bolo vyrovnanie predchádzajúcich úverov za značne nevýhodných podmienok pre spotrebiteľa. V tomto kontexte súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, zo dňa 10.1.2017, sp.zn. 3Co/147/2016, od ktorého právnych záverov nevidí dôvod sa odkloniť a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

43. Ďalším dôvodom zamietnutia žaloby je podcenenie a nesplnenie svojej povinnosti zo strany právneho predchodcu žalobcu skúmať a overovať bonitu klienta.

44. Zmluvu s Quatrom č. XXXXXXXX na požičanie sumy 1.600,- € žalobca so žalovaným uzavrel dňa 15.11.2011. Pár mesiacov na to, dňa 19.4.2012, uzavrel so žalovaným zmluvu o poskytnutí pôžičky XXXXXXXX uzavrel, ktorej účelom už bolo refinancovanie tejto pôžičky č. XXXXXXXX, uzavretej v novembri 2011, pretože žalovaný už po takom krátkom čase pôžičku riadne a včas nevracal. Ako vyplýva z tejto zmluvy XXXXXXXX, tam už mali byť refinancované nielen táto, ale i ďalšie pôžičky, okrem tejto aj so Slovenskou požičovňou, a to jedna z 19.11.2009, a druhá z 5.5.2011, kde výška záväzku mala predstavovať 2.192,85 €. Je zrejmé, že žalobca si nesplnil povinnosť skúmať riadne bonitu žalovaného, keďže 15.11.2012 mu mal požičať podľa toho, čo je uvedené v zmluve - 2.200,- €, i keď reálne schválená výška pôžičky tam predstavuje sumu 1.600,- €. Niekoľko dní predtým - 5.5.2011 mu mal požičať inú sumu 2.192,85 € a muselo mu byť jasné, že už v tom čase nesplácal ďalšiu pôžičku, ktorú zobral v Slovenskej požičovni, a to z 19.11.2009 s výškou záväzku 1.276,11 €.

45. O porušení povinnosti skúmať bonitu klienta svedčí aj ďalší dôkaz predložený žalobcom, a to na čl. 94 - výpis z interného CFH Portál z 15.11.2011, kde bola požadovaná výška pôžičky 2.400,- € a schválená 1.600,- €. V samotnej databáze právneho predchodcu žalobcu Consumer Finance Holding sa objavila výstraha: „Pozor, veľa aktívnych kontraktov v CFH“, a takisto „Pozor, nutné dôkladné preverenie“, ktorá sa objavila na tomto výpise a právny predchodca žalobcu ju mal k dispozícii. I napriek týmto výstrahám vstupoval právny predchodca žalobcu do ďalších pôžičkových vzťahov so žalovaným.

46. V kontexte citovaného §11 ods. 2 ZoSU by tak bolo možné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov pre nesplnenie povinnosti riadne skúmať bonitu klienta. Tieto argumenty súd uvádza iba podporne, nakoľko súd zmluvu o pôžičku považuje za neúčinnú, pretože na základe nej nedošlo k reálnemu odovzdaniu peňazí dlžníkovi tak ako je uvedené vyššie.

47. Pokiaľ ide o námietku premlčania, súd sa stotožňuje s právnou argumentáciou žalobcu, že výpoveď zmluvy nie je možné interpretovať ako odstúpenie od nej. V zmysle vyššie rozvedeného odôvodnenia, z dôvodu, že zmluva, z ktorej je odvíjaný žalovaný nárok, slúžila na „prekrytie starých úverov“, súd žalovanú zmluvu vykladá tak, že ani nenadobudla účinnosť, teda nevznikla, pretože nedošlo k reálnemu odovzdaniu peňazí na základe nej. I keď ju súd vykladá za neúčinnú, je možné ju považovať za platnú, lebo bola podpísaná oboma stranami. V tomto kontexte, ak by súd uvažoval, že je možné platne uzavretú zmluvu platne vypovedať, tak na jej základe žalovaný nebol povinný žalobcovi vracať nič, pretože nič na základe tejto zmluvy nedostal. Ak by súd uvažoval o platnej výpovedi tejto zmluvy zo strany žalobcu, tak následne by žalobca mal právo žiadať plnenie nárokov z pôvodných zmlúv, ktoré mali byť prekryté touto žalovanou zmluvou, a to č. XXXXXXXX Slovenskej požičovne a č. XXXXXXXX.

48. V zmysle pravidiel pre bezdôvodné obohatenie sú strany povinné vydať si všetko, čo na základe niektorého titulu predpokladajúceho bezdôvodné obohatenie, napr. plnenie z neplatného právneho úkonu, plnenie z neplatnej zmluvy a pod. dostali (§457 OZ). Tu je ale zrejmé, že žalovaný od žalobcu nedostal nič, preto nebol povinný mu nič vydať. V tomto kontexte bolo irelevantné pre súd skúmať uplatnenú námietku premlčania nároku plynúcemu z bezdôvodného obohatenie, pretože k žiadnemu bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného nedošlo.

49. Zmluvu o pôžičke možno vyhodnotiť za neplatnú aj pre miniatúrne písmo, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.9.2018, sp.zn. 19Co/181/2017, podľa ktorého: „Vo vzťahu k veľkosti písma odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu, sp. zn. 1 Cdo 320/2013 zo dňa 1.2.2016, ktorý uviedol: „Neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednanie spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy.“ V uvedenom rozsudku poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky

na veľkosť písma úverovej zmluvy úverových zmluvných podmienok, ktoré bolo tak minimálne, že nebolo reálne naplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť sa s dotknutým textom, nie to mu ešte porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúceho na neho ako spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené sa preto odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že uvedené je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť uzatvorenej zmluvy.“

50. Od uvedenej rozhodovacej praxe súdov vyšších inštancií SR nevidí súd dôvod sa odkloniť.

51. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

52. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

53. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

54. Pokiaľ ide o časť, v ktorej bolo konanie vo výroku I. zastavené na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, súd procesné zavinenie konania pripisuje žalobcovi, nakoľko až po začatí konania a po zvážení si dôvodnosti ním uplatneného nároku zobral sčasti žalobu späť s tým, že sám uviedol, že v tejto časti je ním uplatnený nárok nedôvodný. V prevyšujúcej časti bola celá žaloba zamietnutá, preto je možné konštatovať plný úspech v konaní žalovaného, preto mu súd priznal plný nárok na náhradu trov konania, ktorý si prostredníctvom právneho zástupcu uplatnil. V súlade s §262 CSP, o výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie vyšším súdnym úradníkom po nadobudnutí tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.